

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia w sprawie indywidualnego dopuszczenia pojazdu stanowi realizację delegacji zawartej w art. 68 ust. 1 ustawy z dnia ... o systemach homologacji pojazdów i ich wyposażenia.

Projektowane rozporządzenie zostało wpisane do Wykazu Prac Legislacyjnych Ministra Infrastruktury pod numerem 293.

Celem tej ustawy jest uporządkowanie zagadnień z obszaru homologacji pojazdów oraz ich przedmiotów wyposażenia i części poprzez przeniesienie z obecnie obowiązującej ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – *Prawo o ruchu drogowym* (Dz. U. z 2022 r. poz. 988, z późn. zm.) rozdziału „Homologacja” i dostosowanie go w nowej ustawie do wymagań zawartych w przepisach międzynarodowych (Unii Europejskiej (UE) oraz Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ)).

Wydanie projektowanego rozporządzenia wynika zatem z planowanego uchylenia obowiązujących w tym zakresie przepisów ww. ustawy z dnia 20 czerwca 1997 – *Prawo o ruchu drogowym* i określenia nowej delegacji w ustawie o systemach homologacji pojazdów i ich wyposażenia. Przedmiotowe zagadnienia są obecnie uregulowane na podstawie delegacji zawartej odpowiednio w art. 70zs ust. 1 pkt 1 i 2 i art. 70zx ust. 1 pkt 1 ww. ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*. W oparciu o ww. delegacje wydano:

1. rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 marca 2013 r. w sprawie dopuszczenia jednostkowego pojazdu (Dz. U. z 2015 r. poz. 148);
2. rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 21 marca 2013 r. w sprawie dopuszczenia indywidualnego WE pojazdu (Dz. U. z 2013 r. poz. 396)

które utracą moc z dniem wejścia w życie ww. ustawy o systemach homologacji pojazdów i ich wyposażenia.

Funkcjonująca procedura dopuszczenia jednostkowego/indywidualnego pojazdu wynikająca z ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – *Prawo o ruchu drogowym* obejmuje wymagania wynikające z nieobowiązujących już przepisów unijnych:

- 1) dyrektywy 2003/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie homologacji typu ciągników rolniczych lub leśnych, ich przyczep i wymiennych holowanych maszyn, łącznie z ich układami, częściami i oddzielnymi zespołami technicznymi oraz uchylającej dyrektywę 74/150/EWG,
- 2) dyrektywy 2002/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 marca 2002 r. w sprawie homologacji typu dwu- lub trzykołowych pojazdów mechanicznych i uchylającej dyrektywę Rady 92/61/EWG,
- 3) dyrektywy 2007/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 września 2007 r. ustanawiającej ramy dla homologacji pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, części i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów.

Projektowane rozporządzenie dokonuje w zakresie swojej regulacji częściowego wdrożenia aktualnych rozporządzeń UE stosowanych w procedurze homologacji typu i indywidualnych dopuszczeń pojazdów kategorii T, C, R, S, L, M, N, O tj.:

- 1) rozporządzenia nr 167/2013 z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów rolniczych i leśnych (Dz. Urz. UE L 60 z 02.03.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 364 z 18.12.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 252 z 16.09.2016, str. 53, Dz. Urz. UE L 277

z 13.10.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 140 z 06.06.2018, str. 15 oraz Dz. Urz. UE L 91 z 29.03.2019, str. 42),

- 2) rozporządzenia nr 168/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów dwu- lub trzykołowych oraz czterokołowców (Dz. Urz. UE L 60 z 02.03.2013, str. 52, Dz. Urz. UE L 53 z 21.02.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 77 z 23.03.2016, str. 65, Dz. Urz. UE L 30 z 31.01.2019, str. 106 oraz Dz. Urz. UE L 381 z 13.11.2020, str. 4),
- 3) rozporządzenia nr 2018/858 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów, zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 715/2007 i (WE) nr 595/2009 oraz uchylającego dyrektywę 2007/46/WE (Dz. Urz. UE L 151 z 14.06.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 325 z 16.12.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 19 z 21.01.2021, str. 2, Dz. Urz. UE L 272 z 30.07.2021, str. 16, Dz. Urz. UE L 313 z 06.09.2021, str. 4 oraz Dz. Urz. UE L 398 z 11.11.2021, str. 29).

Ustawa o systemach homologacji pojazdów oraz ich wyposażenia na podstawie ww. unijnych rozporządzeń wprowadza dwa rodzaje procedury indywidualnego dopuszczenia pojazdu:

- unijną przewidzianą dla pojazdów, o których mowa w art. 44 ust. 1 rozporządzenia 2018/858,
- krajową przewidzianą dla pojazdów, o których mowa w art. 4 rozporządzenia 167/2013, art. 4 rozporządzenia 168/2013 oraz art. 4 ust. 1 rozporządzenia 2018/858:
 - 1) przed wprowadzeniem do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na którego typ producent nie uzyskał świadectwa homologacji typu UE pojazdu, świadectwa homologacji typu ONZ, świadectwa krajowej homologacji typu pojazdu albo świadectwa krajowej homologacji typu pojazdów produkowanych w małych seriach;
 - 2) na którego typ zostało wydane świadectwo homologacji typu UE pojazdu, świadectwo homologacji typu ONZ, świadectwo krajowej homologacji typu pojazdu albo świadectwo krajowej homologacji typu pojazdów produkowanych w małych seriach i w którym to pojeździe, w jego przedmiocie wyposażenia lub części przed rejestracją zostały wprowadzone zmiany wpływające na zmianę warunków stanowiących podstawę do wydania świadectwa homologacji typu tego pojazdu.

Projekt rozporządzenia wykonuje zatem przepisy ustawy o systemach homologacji pojazdów oraz ich wyposażenia w odniesieniu do procedury indywidualnego dopuszczenia pojazdu zgodnie z zawartą w tej ustawie delegacją poprzez określenie regulacji o charakterze:

- 1) technicznym:
 - zakres warunków i wymagań technicznych obowiązujących w procedurze krajowego indywidualnego dopuszczenia pojazdu, z uwzględnieniem równoważnych wymogów alternatywnych (wymagania techniczne dla unijnej procedury są określone na poziomie rozporządzenia UE nr 2018/858),
 - zakres i sposób przeprowadzania badań na potrzeby uzyskania krajowego indywidualnego dopuszczenia pojazdu,
- 2) proceduralnym:
 - wzory dokumentów związanych z procedurą krajowego i unijnego indywidualnego dopuszczenia pojazdu:
 - ✓ wzór wniosku o wydanie świadectwa unijnego lub krajowego indywidualnego dopuszczenia pojazdu,

- ✓ wzór świadectwa unijnego lub krajowego indywidualnego dopuszczenia pojazdu,
- ✓ wzór oświadczenia zawierającego dane i informacje o pojeździe niezbędne do rejestracji i ewidencji pojazdu,
- zasady postępowania Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego i służb technicznych w ramach czynności przeprowadzanych na potrzeby indywidualnego dopuszczenia pojazdu:
 - ✓ zasady nadania numerów świadectwom dopuszczenia,
 - ✓ sposób przeprowadzania badań przez służbę na potrzeby dopuszczenia,
 - ✓ sposób postępowania Dyrektora TDT w związku ze złożeniem wniosku o wydanie świadectwa.

W ramach krajowej procedury dopuszczenia indywidualnego pojazdu państwa członkowskie UE mogą ustanawiać alternatywne wymagania o charakterze technicznym, które będą podstawą do dopuszczenia nowego pojazdu do ruchu na ich terytorium. Przy określaniu wymagań technicznych na potrzeby procedury krajowego indywidualnego dopuszczenia pojazdu w odniesieniu do pojazdów kategorii T, R, S, C, oparto się na przepisach dyrektyw obowiązujących w procedurze homologacji typu WE pojazdu, przyjmując, że wynikające z nich wymagania zapewnią odpowiedni poziom bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i środowiska. Należy zauważyć, iż procedura ta dotyczy polskich producentów pojazdów rolniczych, które są przeznaczone do wykonywania specjalnych funkcji, zatem ich skala produkcji nie jest duża, a wręcz uzależniona od potrzeb i charakteru zadań wykonywanych w danym obszarze, np. ciągniki rolnicze kategorii T4.1 są przeznaczone do pracy przy uprawach roślin wysokopiennych, na przykład winorośli. Charakterystyczną cechą tych pojazdów jest zatem specyficzna eksploatacja przy niewielkich przebiegach.

Podkreślenia wymaga, iż zakres obowiązywania krajowego indywidualnego dopuszczenia pojazdu jest ograniczony do terytorium państwa, którego organ właściwy w sprawach homologacji wydał takie dopuszczenie, ale może być uznane przez inne państwo, jeśli wymogi alternatywne, na podstawie których zostało udzielone to dopuszczenie, są równoważne wymogom ustanowionym w tym innym kraju. Niektóre kraje jak np. Niemcy również stosują w ramach krajowej procedury indywidualnego dopuszczenia pojazdu wymagania dyrektyw obowiązujących w procedurze homologacji typu WE pojazdu.

Projekt nie wpływa na sektor finansów publicznych, nie reguluje również kwestii opłatowych, a jedynie realizuje rozwiązania prawne określone w ustawie *o systemach homologacji pojazdów oraz ich wyposażenia* zgodnie z zawartą w niej delegacją w obszarze procedury dopuszczenia indywidualnego pojazdu.

Z uwagi na fakt, iż unijne regulacje w sposób precyzyjny wskazują metodykę indywidualnego dopuszczenia, a projektowane przepisy rozporządzenia nie wykraczają poza obowiązujące przepisy unijne, to nie niosą za sobą żadnych dodatkowych skutków natury administracyjnej, jak również nie stanowią ograniczenia w procesie uznawania wydawanych w innych krajach UE indywidualnych dopuszczeń pojazdu.

Rozporządzenie, tak jak ustawa *o systemach homologacji pojazdów oraz ich wyposażenia*, wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2023 r.

Projekt rozporządzenia *zostanie notyfikowany* do Komisji Europejskiej, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), które wdraża dyrektywę (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. *ustanawiającą procedurę udzielania informacji*

w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (ujednolicenie) (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

Stosownie do postanowień § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – *Regulamin pracy Rady Ministrów*, projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.